

PARI kasutusjuhend avalikule kasutajale

Ülevaade

Piiratud asjaõiguse ruumiandmete infosüsteem (PARI) on eraõiguslike seadusjärgsete kitsenduste muudatuskokkulepete ning kohtulahendiga või tehinguga seatud kitsenduste rakendus.

PARI keskkond on leitav pari.kataster.ee leheküljel.

Käesolev kasutusjuhend annab ülevaate, millisteks tegevusteks PARI keskkonda kasutada saab, kuidas seda kasutada ning millega tuleb ruumikujusid luues ning esitades arvestada.

Sisukord

PARI kasutusjuhend avalikule kasutajale	1
Ülevaade	1
Sisukord	1
Ruumikuju tüübid	2
Juhend	3
Sisse ning välja logimine	3
Kaardirakendus	4
Põhimenüü	4
Välised lingid	5
Kaardi vaade	6
Minu projektide ehk ruumikujude vaatamine	6
Kooskõlastuste vaatamine	7
Lepingute vaatamine	8
Ruumikujud	8
Ruumikuju loomine	9
Ruumikuju detailid	10
Ruumikujude muutmine	11
Ruumikuju kommenteerimine	12
Ruumikujude kustutamine	12
Ruumikujude esitamine ülevaatamiseks	12
Ruumikujude jagamine	12
Ruumikuju geomeetria joonistamine	13

Ruumikuju tüübid

PARI pakub erinevat tüüpi ruumikujude loomist ning esitamist veebikeskkonna kaudu.

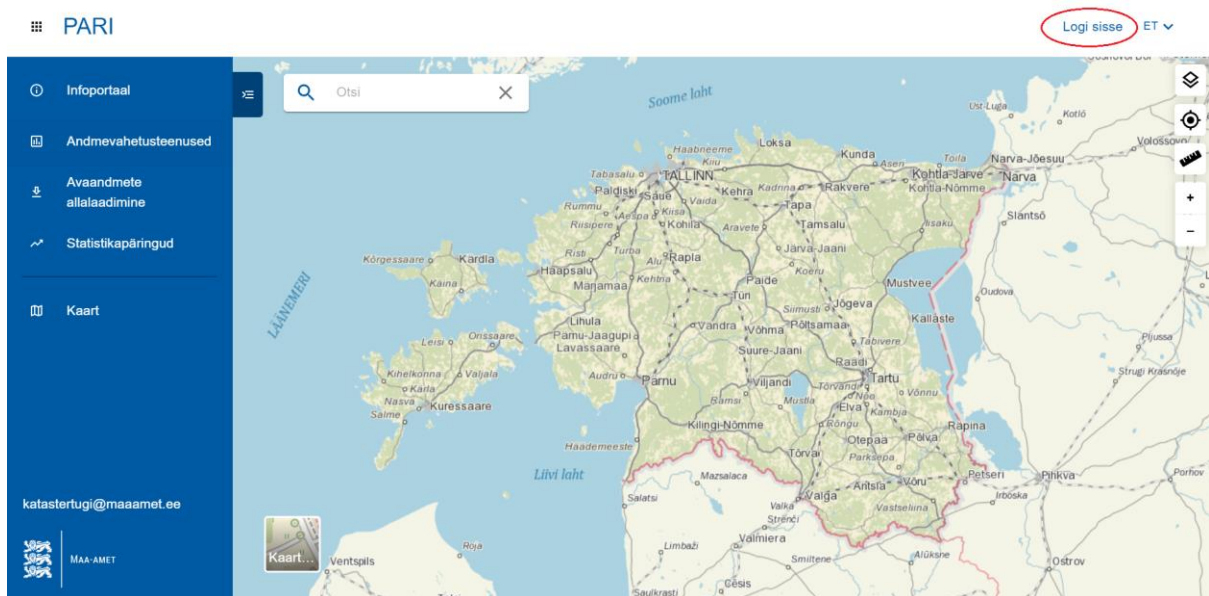
- Servituudi ala joonistamine
 - Servituudi piiranguala loomine notariaalse lepingu lisaks
 - Näiteks: Osapooled vormistavad teeservituudi notari juures ning lepingule lisatakse servituudi täpse asukoha aktuaalsuse jaoks piiranguala PARI infosüsteemis.
- Sundvalduse ruumikuju loomine
 - KOV esindajad ja tehnovõrkude haldajad saavad luua sundvalduse ruumikujusid
 - Näiteks: Sundvaldus seatakse avalikes huvides vajalike teede/tehnovõrkude/tehnorajatiste avalikult kasutatavaks määramise eesmärgil.
- Märkmepildid
 - Märkmepildide tüüpi ruumikujud on mõeldud mitteametlikuks või isiklikuks kasutuseks
 - Näiteks: Maa-aluse kastmisvooliku asukoht, robotniiduki piirdekaabel.
- Avalikes huvides vajalike tehnovõrkude ja -rajatiste esitamine
 - Seadusjärgset kitsendust põhjustava objekti esitamine kitsenduste süsteemi
 - Näiteks: Avalikes huvides rajatud sidevõrgu/elektripaigaldise/gaasitoru /kaugkütte/veevarustuse/naftasaaduste rajamisest tuleneva kitsenduse registreerimine.

Juhend

Sisse ning välja logimine

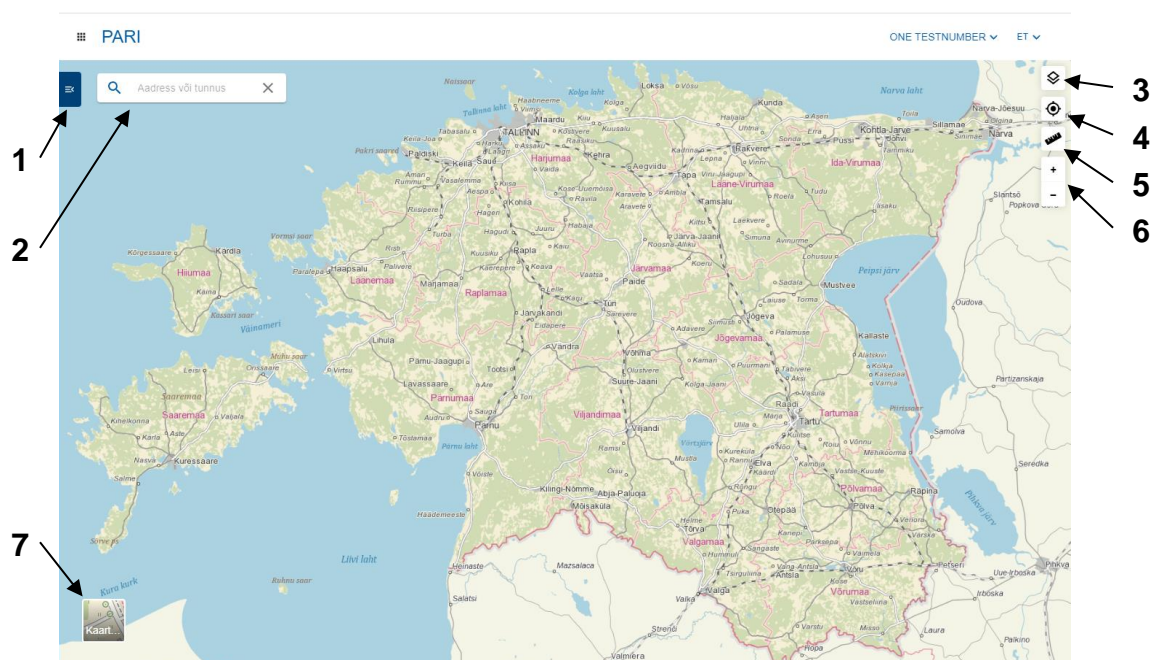
PARI keskkonda saab sisse logida Riigi autentimisteenuse kaudu kasutades mõnda pakutud valikutest:

- ID-kaarti
- Mobiili-ID
- Smart-ID
- EU eID

Rakendusest saab välja logida vajutades oma nimele ning tekkinud rippmenüüst “Logi välja” valikut kasutades.

Kaardirakendus

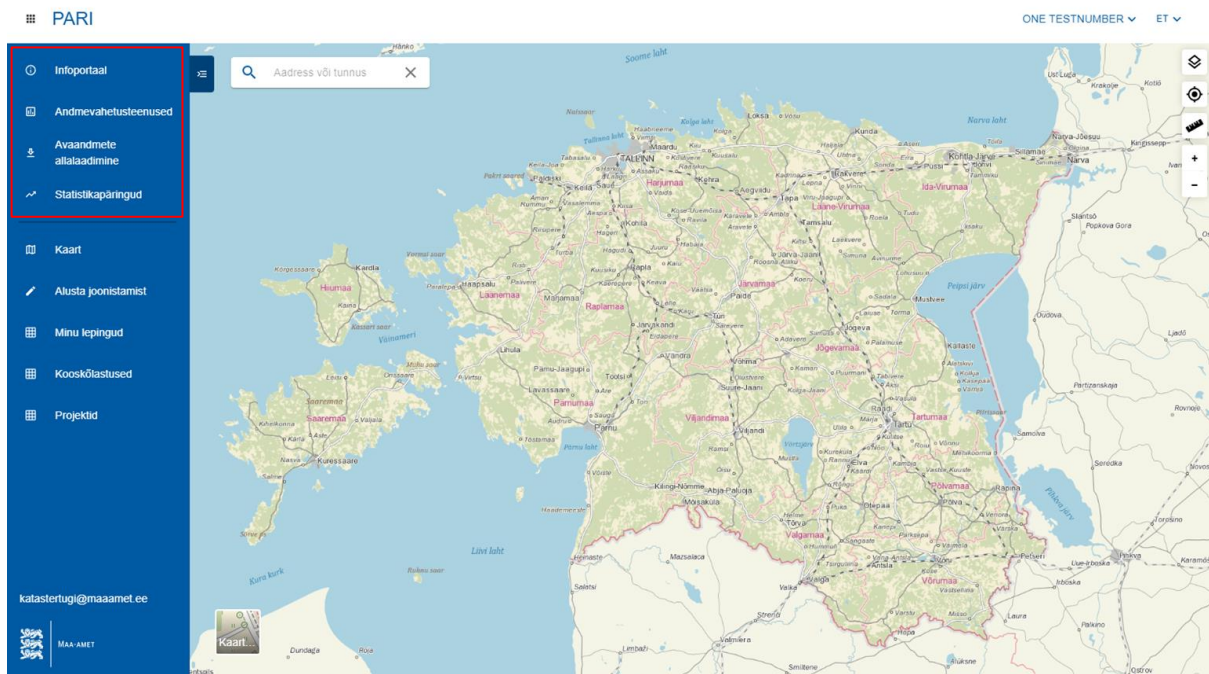
PARI kaardirakenduse vaates saab teha erinevaid tegevusi:

- 1) PARI rakenduse peamenüü avamine ja sulgemine
- 2) Katastri otsimine aadressi järgi
- 3) Kaardirakenduse kihtide sisse- ja väljalülitamine. Valikud olevald kihid on vähemalt:
 - a) Katastrite kiht
 - b) Piirangute kiht
 - c) Kõlvikud
- 4) Oma asukoha leidmine kaardilt
 - a) Vajab brauseris asukoha kasutamise lubamist
- 5) Mõõtmine
 - a) Joone pikkuse põhjal
 - b) Hulknurga põhjal
 - c) Ringi põhjal
- 6) Kaardi suurendamine ja vähendamine
- 7) Aluskaardi tüübi valimine. Vaikevalikuks on kaart valgete teedega.

Põhimenüü

Peale sisselogimist on põhimenüü nähtav ekraani vasakus osas. Kui põhimenüü on suletud, on seda võimalik taastada tumesinisest nupust.

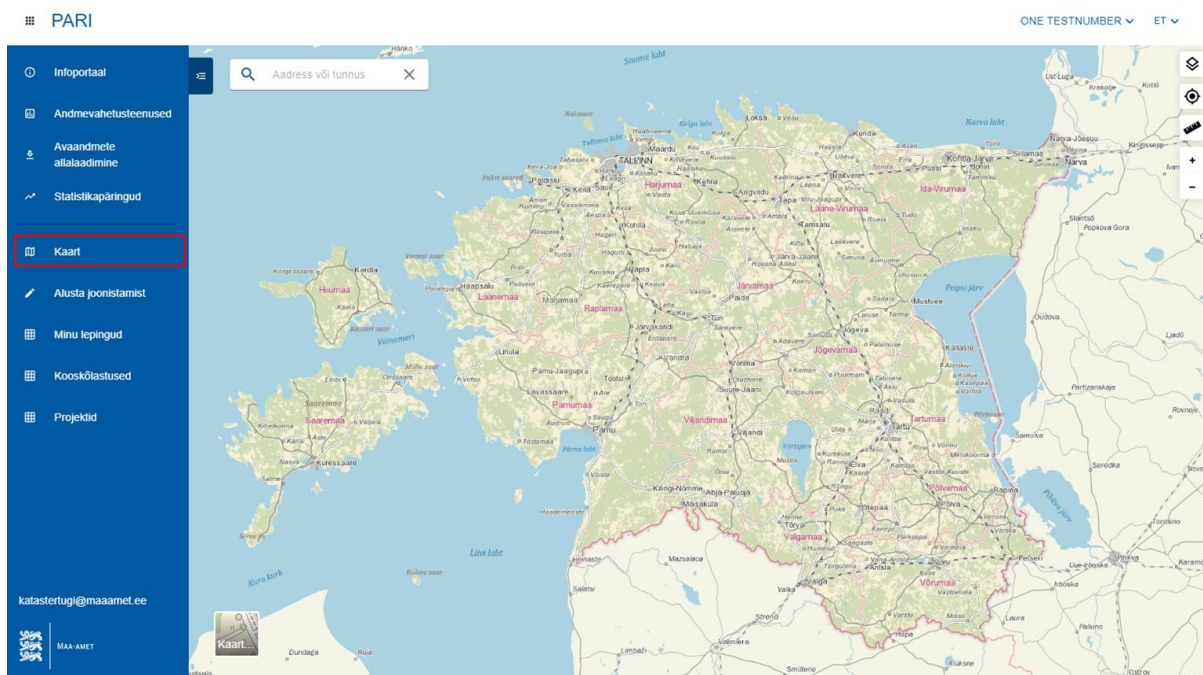
Välised lingid

Põhimenüü esimesed 4 linki juhatavad PARI-st välja.

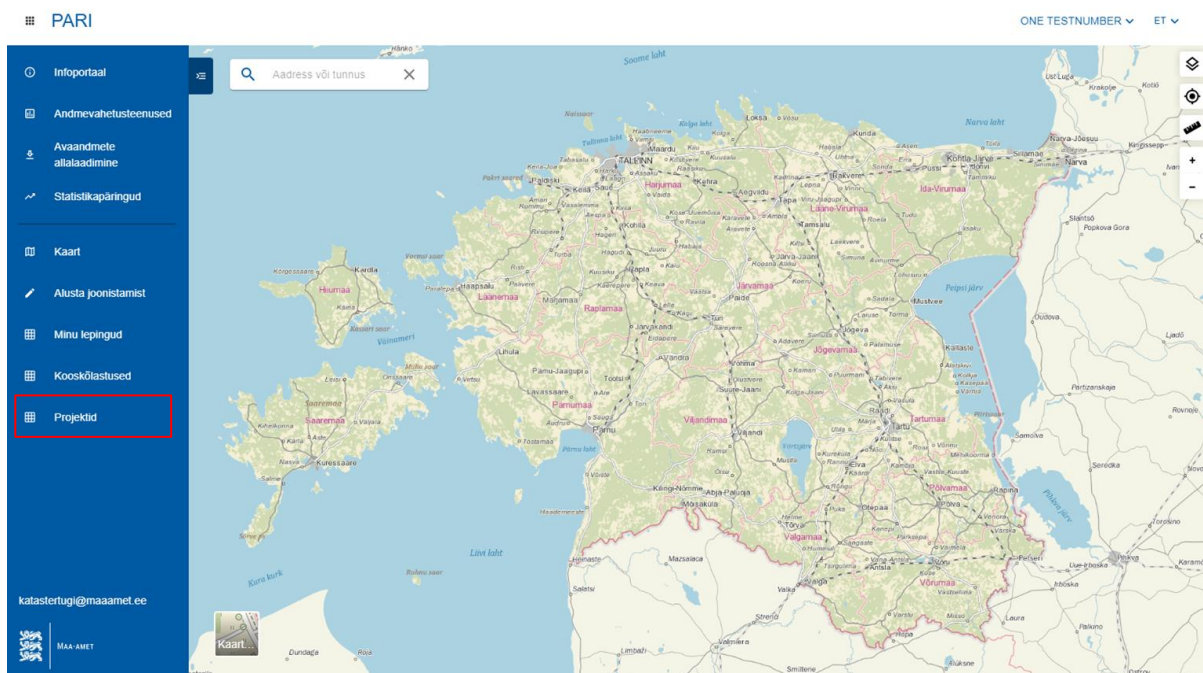
- “Infoportaal” valik avab kasutajale brauseri uues aknas Maa-ameti kinnisvara halduse info portaali
- “Andmevahetus teenused” valik avab kasutajale brauseri uues aknas X-tee alamsüsteemide kataloogi
- “Avaandmete allalaadimine” valik avab kasutajale uues brauseri aknas avaliku sektori juurdepääsupiiranguteta andmete allalaadimise portaali
- “Statistikapäringud” valik avab kasutajale uues brauseri aknas Maa-ameti Geoportaali lehekülje, kust saab pärida maakatastri statistikat

Kaardi vaade

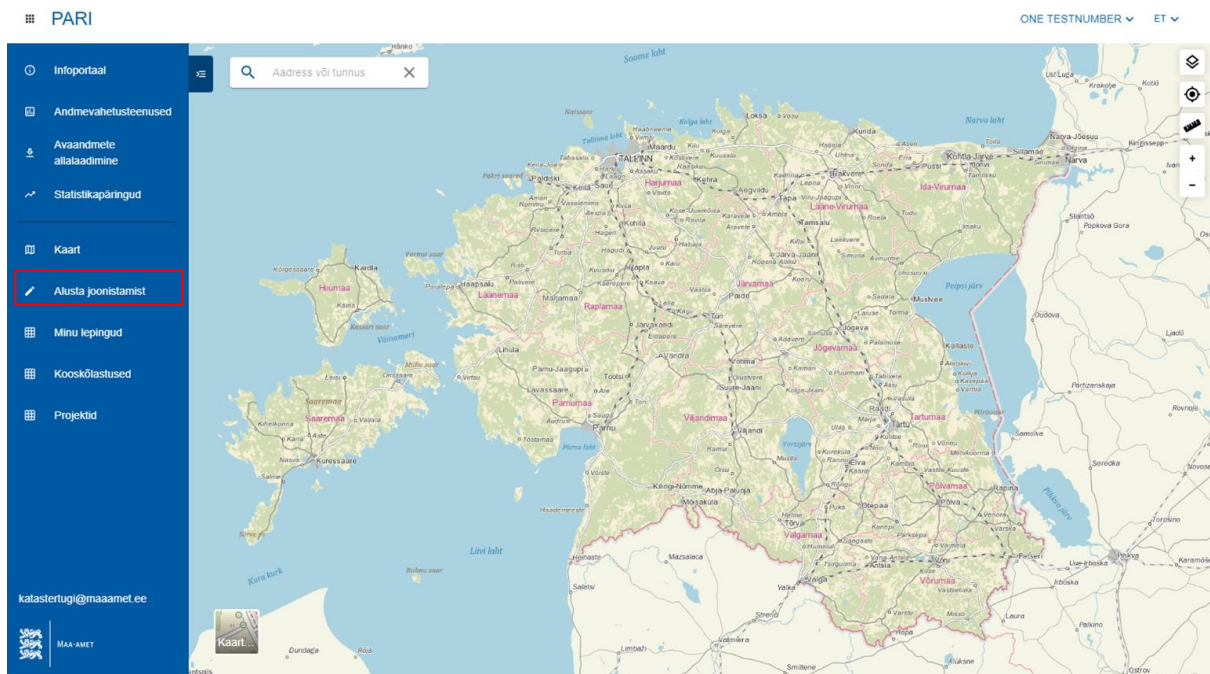

Menüü valik kaart avab kasutajale põhivaates kaardirakenduse. See on vajalik muudest vaadetest kaardile tagasi jõudmiseks.

Minu projektide ehk ruumikujude vaatamine

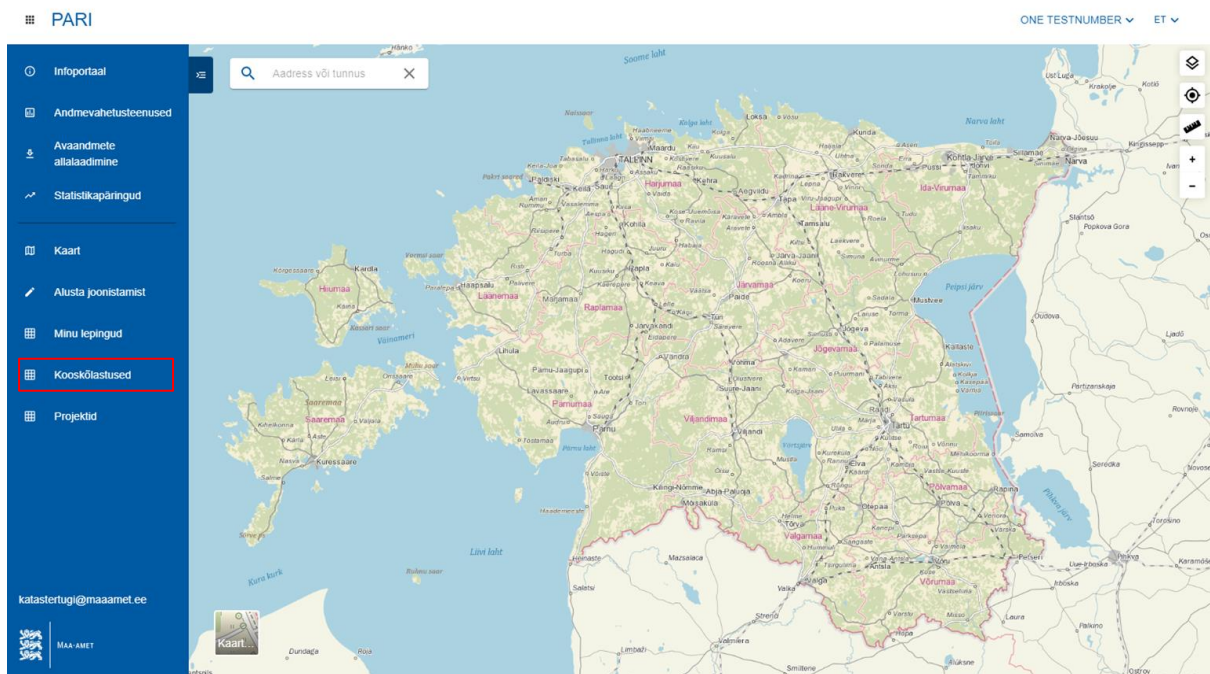

“Projektid” menüüvalikust saab kasutaja vaadata oma ruumikujusid ning samuti neid ruumikujusid, millele ligipääsuks on talle antud volitused.

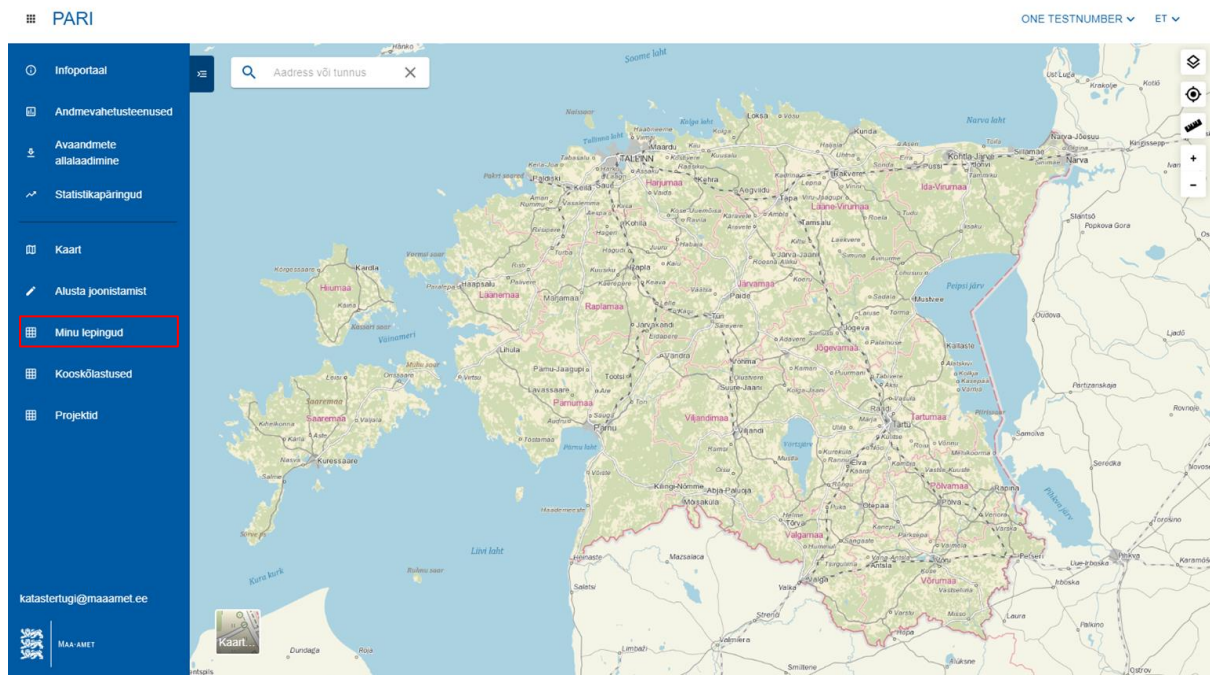
Uue ruumikuju loomiseks tuleb menüüst valida “Alusta joonistamist”. Loe rohkem detaile ruumikujude loomise kohta “[Ruumikujud](#)” peatükist selles juhendis.

Kooskõlastuste vaatamine

“Kooskõlastused” menüü valik avab kasutajale temaga seotud kooskõlastuste listi.

Lepingute vaatamine

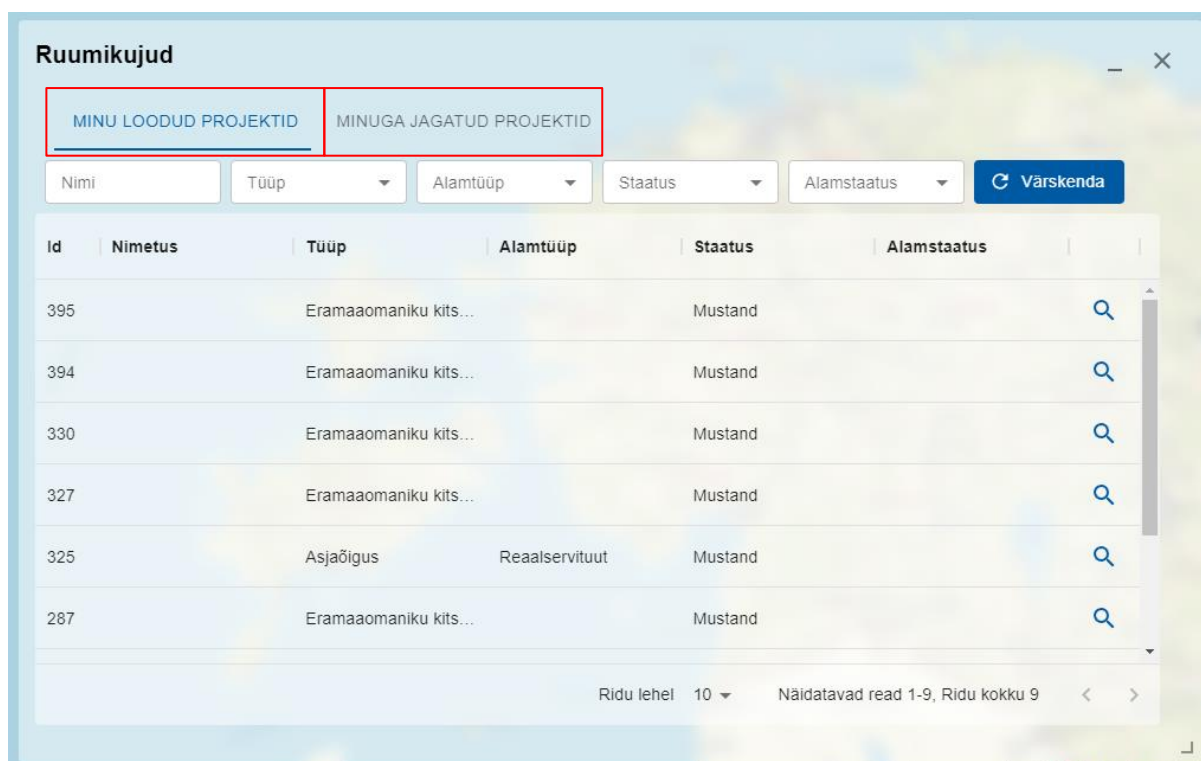

“Minu lepingud” menüü valik avab kasutajale temaga seotud lepingute listi.

Ruumikujud

Ruumikujude vaate avamiseks tuleb peamenüüs valida “Projektid” valik.

Ruumikujude põhivaates näeb kasutaja tema enda loodud ruumikujusid valikus “Minu loodud projektid” ning neid ruumikujusid, mida on kasutaja volitatud nägema valikus “Minuga jagatud projektid”.

Id	Nimetust	Tüüp	Alamtüüp	Staatust	Alamstaatust
395		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
394		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
330		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
327		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
325		Asjaõigus	Reaalservituut	Mustand	
287		Eramaaomaniku kits...		Mustand	

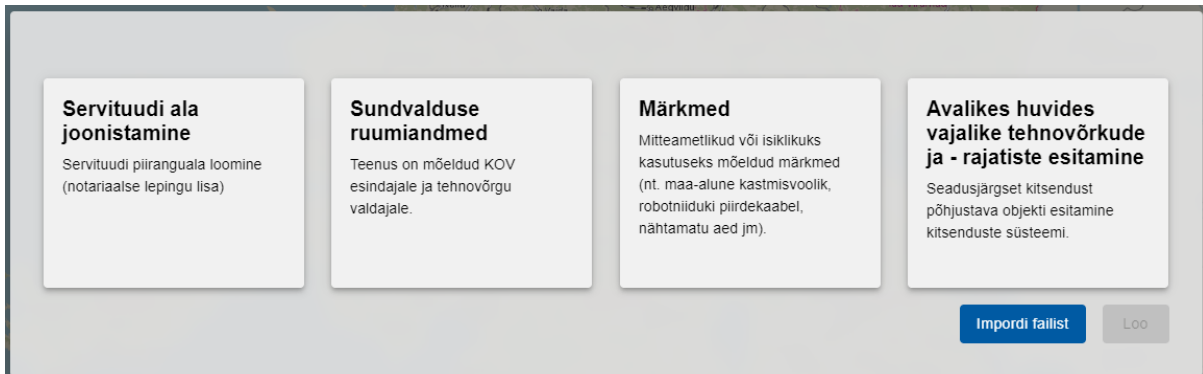
Ruumikuju loomine

Uue ruumikuju loomiseks tuleb vajutada “Alusta joonistamist” nuppu peamenüü vaates. Ruumikujusid, mida PARI-s luua saab, on neli erinevat. Nende täpsed kirjeldused on toodud antud juhendi teises peatükis “Ruumikuju tüübid”.

Ruumikuju loomiseks valige enda vajadustele sobiv ruumikuju. See avab ruumikuju loomise detailvaate. “Servituudi ala joonistamine”, “Sundvalduse ruumiandmed” ning “Avalikes huvides vajalike tehnovõrkude ja -rajatiste esitamine” valiku korral tuleb lisaks defineerida ruumikuju liik. “Märkmed” valiku korral tuleb defineerida kõigepealt kasutajale kuuluv või volitatud katastriüksus, millele ruumikuju luua soovitakse.

Ruumikuju geomeetria joonistamise juhend on leitav antud dokumendi “Ruumikuju geomeetria joonistamine” peatükist.

Alternatiivselt saab ruumikujusid ka importida CAD (.dxf), Shapefile, MapInfo ning GeoJson failide abil. Selleks tuleb valida "Impordi failist" valik alt paremalt.

Ruumikujude loomise vaade

Ruumikuju detailid

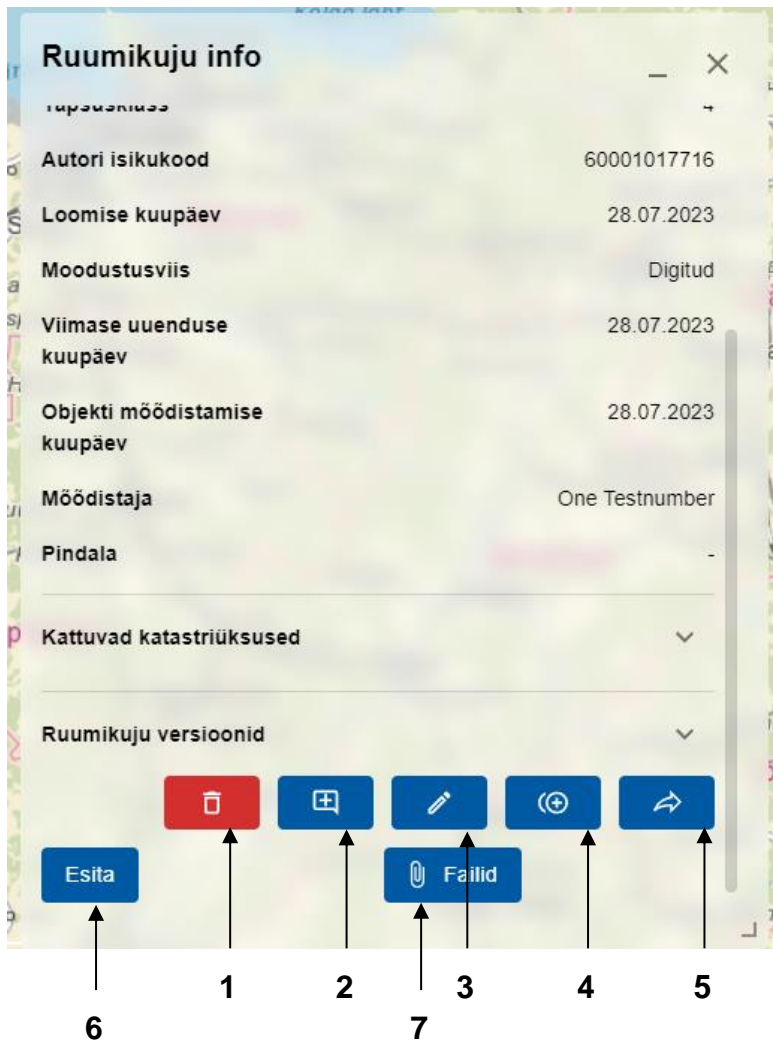
"Projektid" põhivaates on loetelu kasutaja loodud ruumikujudest ning ka nendest ruumikujudest, millele on kasutajal volitatud ligipääs. "Ruumikuju info" akent, kus on ruumikuju detailsemad andmed, saab avada, kui vajutada loetelus vastava ruumikuju rea lõpus oleva luubi sümboli peale.

The screenshot shows the "Ruumikujud" interface with a table of projects. The table has the following columns: Id, Nimetus, Tüüp, Alamtüüp, Staatus, and Alamstaatus. The first row is highlighted, and a magnifying glass icon is visible in a red box on the right side of the row.

Id	Nimetus	Tüüp	Alamtüüp	Staatus	Alamstaatus
395		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
394		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
330		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
327		Eramaaomaniku kits...		Mustand	
325		Asjaõigus	Reaalservituut	Mustand	
287		Eramaaomaniku kits...		Mustand	

At the bottom of the table, there is a pagination bar: "Ridu lehel 10" and "Näidatavad read 1-9, Ridu kokku 9".

Ruumikuju detailvaates on võimalik teha mitmeid tegevusi

- 1) ruumikuju kustutada
- 2) lisada ning eemaldada ruumikuju kommentaare
- 3) ruumikuju muuta
- 4) ruumikuju duplikeerida
- 5) ruumikuju jagada
- 6) (Ainult sundvalduse ja seadusejärgse kitsenduse tüüpi ruumikujudel) ruumikuju esitada ülevaatamiseks
- 7) (Ainult sundvalduse tüüpi ruumikujudel) Lisa ruumikujuga seotud faile

Ruumikujude muutmine

Ruumikuju saab muuta ruumikuju autor ning kasutajad, kellele on lisatud ruumikuju muutmise õigus (vt "Ruumikujude jagamine").

Ruumikuju muutmine on tehniliselt samasugune uue ruumikuju lisamisega (vt "Ruumikuju geomeetria joonistamine").

Ruumikuju kommenteerimine

Ruumikujule saavad jätta kommentaare nii sisse logitud kui ka sisse logimata kasutajad, kellel on ruumikujule ligipääs muutmisõiguse või lingi abil.

Ruumikujude kustutamine

Ruumikujusid saab ruumikuju info menüüst kustutada. Kustutades peab arvestama, et see tegevus ei ole tagasipööratav ning kustutatud ruumikuju ei ole taastatav.

Ruumikuju kustutamisega kustuvad ära nii ruumikuju geomeetria kui ka andmed ruumikuju kohta.

Ruumikujude esitamine ülevaatamiseks

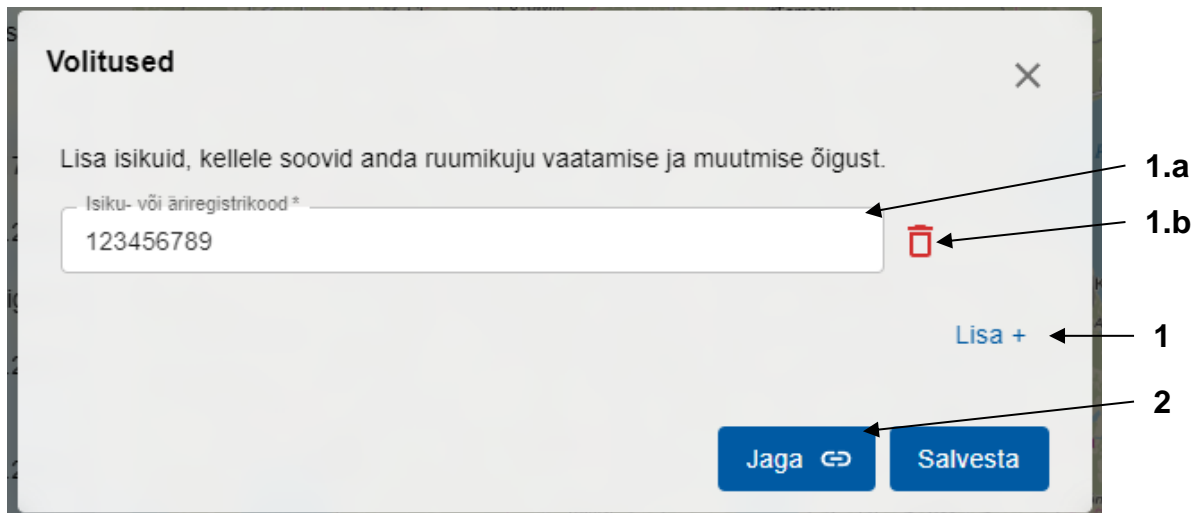
Ülevaatamisele saadetud ruumikujude korrektsus ja vastavus nõuetele valideeritakse registripidaja kinnitaja õigustes osapoole (ülevaataja) poolt enne kitsenduste infosüsteemi (KPOISI) saatmist.

Ruumikujude jagamine

Ruumikuju on võimalik jagada teiste kasutajatega kahte moodi:

- 1) Kasutajatele muutmise õiguse lisamine
 - a) Muutmise õiguse lisamiseks tuleb sisestada soovitud isiku isikukood
 - b) Muutmisõigust saab igal hetkel eemaldada samast vaatest klikatest punasele prügikasti ikoonile
- 2) Ruumikuju lingi jagamine
 - a) Sellele nupule vajutades kopeeritakse sinu seadmesse jagamiselink, mida saad kohe edasi saata soovitud osapooltele

Muudatuste salvestamiseks tuleb vajutada "Salvesta" nuppu.

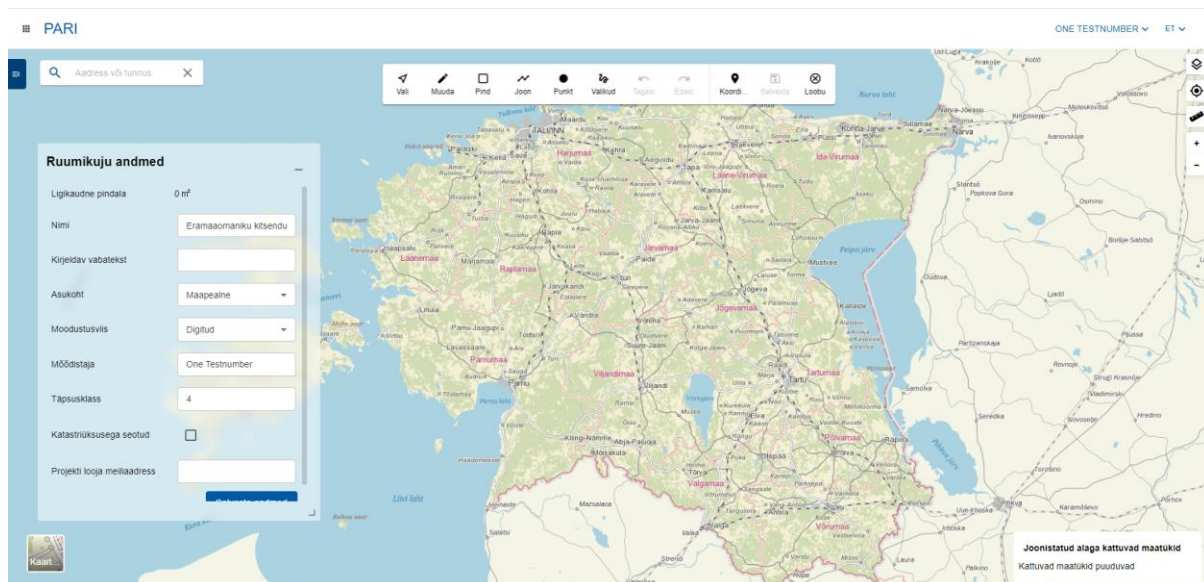
Kui kasutajale lisatakse õigus ruumikuju muuta, siis see kasutaja:

- Näeb antud ruumikuju oma ruumikujude listis
- Saab antud ruumikuju geomeetriat muuta
- Saab lisada antud ruumikujule kommentaare
- Ei saa antud ruumikuju kustutada.

Kui ruumikuju jagatakse lingiga, siis on lingi kaudu sisenenud kasutaja:

- Saab lisada ruumikujule kommentaare
- Ei saa muuta ruumikuju geomeetriat
- Ei näe antud ruumikuju oma ruumikujude listis
- Ei saa antud ruumikuju kustutada

Ruumikuju geometria joonistamine

Ruumikuju loomisel ja muutmisel avaneb ruumikuju geomeerita lisamise/muutmise vaade. Vaate üleval servas on tegevuste menüü ning vasakul servas on ruumikuju andmed.

Geomeeriaga seotud tegevused on järgmised:

- 1) Geomeeria valimine*
 - a) *Geomeetria valimiseks peab kõigepealt geomeetria loodud olema.*
- 2) Geomeeria muutmine*
 - a) *Geomeetria muutmiseks peab kõigepealt geomeetria loodud olema.*
- 3) Pinna ehk hulknuruga loomine
- 4) (Murd-)joone loomine
 - a) joonistatud joone kinnitamiseks tuleb teha joone viimases punktis topelt-klõps
- 5) Punkti lisamine
- 6) Erinevad valikud
 - a) Määratud pikkusega joon - kindla pikkusega joone joonistamine
 - b) Eemalda lõigatud ala - vali ala ning eemalda see ruumikuju geomeetriast
 - c) Säilita lõigatud osa - vali ala ning eemalda kogu ülejäänud osa ruumikuju geomeetriast

- d) Kustuta
 - e) Löö vöönd - joonistatud geomeetrialet valitud suurusega vööndi lisamine
 - f) Vali terve katastriüksus
 - g) Sulanda kattuvad ruumikujud - kui on kattuvaid geomeetriaosaid, siis need liidetakse üheks kokku
 - h) Snappimine - Erinevatele kihtidele joonistades punktide lukustamine
- 7) Tegevuste tagasivõtmine ("Undo")
- 8) Tagasivõetu taastamine ("Redo")

Lisaks tegevustele, saab ruumikuju geomeetria vaates teha järgnevaid toiminguid:

- 9) Geomeetria koordinaatide vaatamine
- 10) Ruumikuju salvestamine
- a) Ruumikuju salvestades peab sellele määrama versiooni. Valikuid on kaks
 - i) Kirjutada üle mõni varasemalt eksisteeriv versioon. Selleks vali menüüst eksisteeriva versiooni nimi
 - ii) Luua ruumikuju geomeetrialet uus versioon. Selleks vali menüüst "Uus versioon" valik
- (1) Igal ruumikujul saab olla maksimaalselt 10 erinevat versiooni.
Kui 10 versiooni on täis, tuleb hakata versioone ülekirjutama
- 11) Joonistusest loobumine
- a) Sulgeb ruumikuju geomeetrialet joonistamise vahendid ilma ruumikuju muudatusi salvestamata